РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2021/1600 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 29 април 2021 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския орган за безопасност на храните за финансовата 2019 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския орган за безопасност на храните за финансовата 2019 година,

— като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2019 г. относно процедурата на Съюза за разрешаване на пестициди ([1]),

— като взе предвид член 100 от и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0097/2021),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([2]) на Европейския орган за безопасност на храните („Органа“) неговият окончателен бюджет за финансовата 2019 година възлиза на 80 736 785,59 EUR, което представлява увеличение с 1,96% спрямо 2018 г.; като има предвид, че бюджетът на Органа се осигурява основно от бюджета на Съюза ([3]);

Б. като има предвид, че Сметната палата („Палатата“), в своя доклад относно годишните отчети на Органа за финансовата 2019 година („доклада на Палатата“), заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Органа са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета през финансовата 2019 година са довели до степен на изпълнение на бюджета от 99,99%, което представлява леко намаление с 0,01% спрямо 2018 г.; отбелязва освен това, че степента на изпълнение за бюджетните кредити за плащания е 91,45%, което представлява леко увеличение с 0,15% спрямо 2018 г.;

2. приканва Комисията да предостави на Органа, в някои надлежно обосновани случаи, набор от средства с цел използване на неговия бюджет по възможно най-ефективния начин, включително, наред с другото, възможността за наемане на договорно наети служители, над бройката, предвидена в щатното разписание, за ограничен период от време и без да се надхвърля договореният годишен бюджет на Органа; счита, че тази гъвкавост би позволила да се ускори справянето с все по-голямото количество натрупана работа в различни области, главно поради голямата разлика в капацитета на човешките ресурси;

Резултати от изпълнението

3. отбелязва, че в своя цялостен подход за управление, основано на изпълнението, Органът използва ключови показатели за ефективност (КПЕ) за измерване на добавената стойност, осигурявана от неговите дейности, по-специално по отношение на обмена на научна информация; отбелязва освен това, че Органът използва други КПЕ, за да подобри бюджетното си управление; отбелязва, че през 2019 г. не са премахвани, нито са добавяни показатели;

4. отбелязва със задоволство добрите резултати, постигнати от Органа по отношение на присъствието му в социалните медии, както и факта, че през 2019 г. са разгледани повече от 500 въпроса във връзка с регулираните продукти;

5. отбелязва, че през 2020 г. Органът е извършил външна оценка в рамките на разработването на нова стратегия за периода до 2027 г. с цел оценка на степента на изпълнение на настоящата стратегия и гарантиране на включването на допълнителни инициативи;

6. насърчава Органа да продължи цифровизацията на своите услуги, като начин за намаляване на бюрокрацията;

([1]) Приети текстове, P8_TA(2019)0023.
([2]) ОВ C 107, 31.3.2020 г., стр. 245.
([3]) ОВ C 107, 31.3.2020 г., стр. 245.

7. отбелязва със задоволство, че Органът споделя ресурси и дейности с Европейската агенция по химикали, Европейската агенция за околна среда, Европейската агенция по лекарствата и Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията в рамките на един и същ пакет от политики, под ръководството на Генерална дирекция „Здравеопазване и безопасност на храните“, Генерална дирекция „Околна среда“ и Генерална дирекция „Информатика“; отбелязва, че Органът участва активно в инициативата на мрежата на агенциите на Европейския съюз за определяне, прилагане и мониторинг на споделени услуги, което доведе също така до редица съвместни дейности и проекти, по-специално в областта на съвместното възлагане на обществени поръчки; настоятелно насърчава Органа да търси активно по-нататъшно и по-широко сътрудничество с агенциите на Съюза;

8. отбелязва със загриженост, че Органът, като една от регулаторните агенции на Съюза, които отговарят за оценката на риска на регулираните продукти, не получава достатъчно ресурси, за да изпълнява ефективно своите задължения; настоява на Органа да се представят достатъчно ресурси за изпълнението на неговите задачи;

9. подчертава, че през 2019 г. Парламентът прие 16 възражения срещу вноса на генетично модифицирани култури за храни и фуражи; подчертава, че една от причините за тези възражения са пропуските в оценката на риска, извършена от експертната група на Органа по генетично модифицирани организми; настоятелно призовава Органа да разгледа незабавно тези пропуски и да ги отстрани; като има предвид, че тези пропуски включват, наред с другото, липсата на тестване на комбинираното въздействие, произтичащо от остатъчните вещества от хербициди, токсините от типа Bacillus thuringiensis („Bt“) и растителните съставки, въздействието на по-масовото пръскане с добавъчни хербициди върху общата безопасност на генетично модифицираните растения, както и липсата на подходящо изпитване за токсичност на Bt протеините;

10. приветства приноса на Органа за безопасността на хранителната верига за хората и животните в Съюза, както и значителните усилия, които той полага, за да предостави на лицата, отговарящи за управлението на риска, подробни, независими и актуални научни съвети по въпроси, свързани с хранителната верига, да информира ясно обществеността за постигнатите резултати и за информацията, на която се основават тези резултати, както и да си сътрудничи със заинтересованите страни и институционалните партньори с цел насърчаване на сближаването и доверието в системата за безопасност на храните;

11. подчертава, че през 2019 г. Органът е приключил разглеждането на 838 въпроса чрез научни становища, технически доклади и подкрепящи публикации;

12. отбелязва със загриженост, че в своя специален доклад № 2/2019 ([4]) Палатата е констатирала, че увеличаването на броя на заявленията за разрешаване на нови вещества е довело до сериозни забавяния, особено в областта на регулираните хранителни съставки; изразява съжаление за това, че държавите членки невинаги предоставят на Органа необходимите данни за извършването на научни оценки;

13. отбелязва, че Регламент (ЕС) 2019/1381 ([5]) (новият Регламент за прозрачността), който е пряк отговор на успешната европейска гражданска инициатива „Спрете глифозата“, беше приет с цел подобряване на прозрачността на оценката за риска в хранителната верига, и по-специално за увеличаване на надеждността, обективността и независимостта на изследванията, използвани от Органа; отбелязва, че през 2019 г. той е инвестирал общо 3,03 еквивалента на пълно работно време и малко повече от 196 000 EUR за прилагането на своята политика за независимост и управление на конфликтите на интереси;

Политика относно персонала

14. отбелязва, че към 31 декември 2019 г. щатното разписание е било изпълнено на 97,81%, като са били назначени 5 длъжностни лица и 308 срочно наети служители от общо 320-те свободни работни места за тази категория служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза (спрямо 319 разрешени длъжности през 2018 г.); отбелязва, че освен това през 2019 г. за Органа са работили 131 договорно наети служители и 15 командировани национални експерти;

([4]) Специален доклад № 2/2019 „Химически опасности в храната ни – политиката на ЕС за безопасност на храните осигурява защита, но е изправена пред предизвикателства“ (ОВ C 21, 17.1.2019 г., стр. 7).

([5]) Регламент (ЕС) 2019/1381 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно прозрачността и устойчивостта на оценката на ЕС на риска в хранителната верига и за изменение на регламенти (ЕО) № 178/2002, (ЕО) № 1829/2003, (ЕО) № 1831/2003, (ЕО) № 2065/2003, (ЕО) № 1935/2004, (ЕО) № 1331/2008, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) 2015/2283 и Директива 2001/18/ЕО (ОВ L 231, 6.9.2019 г., стр. 1).

15. признава, че балансът между половете при висшето ръководство на Органа е задоволителен, като 3 от общо 5 ръководители са жени; отбелязва обаче, че в управителния съвет на Органа 4 от общо 15 членове са жени; призовава Комисията и държавите членки, при номинирането на своите членове в управителния съвет на Органа, да вземат предвид, че е важно да се осигури баланс между половете; отбелязва със загриженост географския дисбаланс в рамките на Органа, като 46,49% от всички служители са от една националност; насърчава Органа да предприеме допълнителни мерки за гарантиране на по-добър географски баланс, но признава положените усилия;

16. отбелязва, че през 2019 г. са назначени 6 допълнителни договорно наети служители от поисканите 25 служители, с цел да се отговори на увеличеното работно натоварване в областта на оценките на нови храни и оценките на стоки, свързани с високорискови растения; отбелязва, че Органът е поискал допълнително увеличение на ресурсите;

17. отбелязва, че Органът е приел политика за защита на личното достойнство и за предотвратяване на тормоза; отбелязва, че Органът е организирал задължителни курсове за обучение на служителите и ръководителите, както и че е предоставил поверителни консултации и е публикувал в своята интранет мрежа първия доклад за случаите на тормоз; отбелязва също така, че само служителите и командированите национални експерти могат да започнат официална процедура; изразява съжаление във връзка с факта, че през 2019 г. Органът е докладвал за пет случая на тормоз, три от които официални, а два – неофициални; отбелязва, че са стартирани необходимите процедури за разследването на тези случаи и че не са започнати съдебни производства по нито един от случаите; призовава Органа да докладва дали ще бъдат приложени допълнителни мерки за предотвратяването на бъдещи случаи;

18. призовава Органа да доразвие своята програма ethics@work, като разработи мерки, които предлагат защита за лицата, подаващи сигнали за нередности;

Обществени поръчки

19. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че Органът е стартирал процедура за възлагане на обществена поръчка за услуги, предоставяни от компетентен лекар, като поканата за участие в търга и техническите спецификации са били публикувани само на италиански език, въпреки че работният език на Органа е английски; отбелязва също така, че езиковите технически спецификации, които се изисква да бъдат предоставени от оферента, не са отговаряли на изискванията; отбелязва със загриженост, че в резултат на това Органът е получил само една оферта; отбелязва отговора на Органа във връзка с констатацията на Палатата и предприетите от Органа мерки за предотвратяване на повтарянето на този пропуск;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

20. отбелязва със задоволство съществуващите мерки и продължаващите усилия на Органа за осигуряване на прозрачност, предотвратяване и управление на конфликтите на интереси, както и за гарантиране на защита за лицата, подаващи сигнали за нередности; приветства ефективността на последващите и предварителните проверки, извършени с цел предотвратяване на конфликти на интереси, които предотвратиха 37 случая на конфликти на интереси и доведоха до осем констатации, като нито една от тези констатации не изискваше приемането на корективни мерки;

21. отбелязва, че според Агенцията работата по изпълнението на забележката на Палатата от нейния доклад за 2017 г., касаеща необходимостта от увеличаване на независимостта на счетоводителя, е приключена, но според Палатата това все още не е факт; отбелязва отговора на Органа, че независимостта на счетоводителя е извън всякакво съмнение, и призовава Органа да поиска потвърждение от Палатата за това във възможно най-кратък срок;

22. изразява съжаление, че във връзка с двугодишния период на прекъсване на осъществяването на сходни дейности Органът все още включва в своята политика относно независимостта задължението за проверка единствено на интересите на експертите по отношение на мандата на научната група, за която те кандидатстват; изразява несъгласие с твърденията на Органа, че настоящата политика е „надежден и усъвършенстван начин за избягване на потенциални конфликти“; призовава отново за незабавна актуализация на политиката, за да се осигури проверка на интересите на експертите в контекста на общите правомощия на Органа, в съответствие с многократните призиви на Парламента; припомня на Органа, че за да се запази независимостта на неговите експертни групи, той може да си осигури достъп до експертните познания, от които се нуждае, като кани експерти да участват в изслушванията, без правото да участват в разискванията на експертната група и при изготвянето на заключенията;

23. изразява съжаление за това, че финансирането за изследвания на дружества, попадащи в сферата на компетентност на Органа, не се счита за относимо към периода на прекъсване на осъществяването на сходни дейности, ако съответните суми не са с над 25% повече от общия бюджет за изследвания, управляван от съответния експерт и/или неговия изследователски екип, и че прагът се прилага по отношение на отделните източници, за разлика от всички частни източници, взети заедно; призовава отново за премахване на прага за финансирането от политиката на Органа относно независимостта, в съответствие с многократните призиви на Парламента по този въпрос; подчертава, че категоричното отхвърляне от Органа на опасенията на Парламента във връзка с тази слабост в политиката за независимост на Органа не е приемливо;

24. призовава Органа да приведе практиките си в съответствие с препоръките на Европейския омбудсман от 7 май 2020 г. по дело 2168/2019/KR, по-специално като гарантира, по целесъобразност, използването на възможността да се забранява на висшите ѝ служители да заемат определени длъжности след изтичането на мандата им, като определи критерии за определяне кога се забранява преминаването на служители към частния сектор, като информира кандидатите за висши длъжности в Органа за критериите, когато кандидатстват, и като въведе вътрешни процедури, съгласно които когато служител се премести на друго работно място, достъпът му до поверителна информация се прекратява незабавно;

Вътрешен контрол

25. отбелязва, че през 2019 г. беше публикуван окончателният доклад от одита на Службата за вътрешен одит относно управлението на човешките ресурси и етиката, и посочва, че са били направени две много важни забележки, като едната касае слабостите в процеса по набиране и подбор на персонал, а другата – слабостите в процеса за управление на времето; отбелязва, че през 2019 г. Службата за вътрешен одит е започнала одит на оценката и приемането на научните резултати в областта на хранителните съставки и опаковките;

26. отбелязва, че по препоръка на Комисията Органът е участвал в партньорска проверка за управление на риска между агенциите на Съюза, насърчавайки обмена на най-добри практики;

27. приветства пълното изпълнение на плана за действие от стратегията на Органа за борба с измамите, след извършването на вътрешна оценка на риска в съответствие с методологията и насоките на Европейската служба за борба с измамите; препоръчва на Органа да актуализира своята стратегия и план за действие за борба с измамите, за да може да се справя с рисковете от измами, с които се сблъсква, и да докладва на органа по освобождаване от отговорност за постигнатия напредък;

28. призовава Органа да се стреми да разпространява резултатите от своите констатации сред широката общественост;

Други коментари

29. отбелязва усилията на Органа за осигуряване на икономически ефективно и екологосъобразно работно място; призовава Органа да засили тези усилия, като следва насоките на Схемата на Европейския съюз за екологично управление и одит, и да работи за постигане на по-голяма устойчивост;

30. отбелязва, че Органът е приел нова интегрирана политика, включваща информационната сигурност, непрекъснатостта на дейността, сигурността, здравето и безопасността; приветства въвеждането на многофакторна автентификация, както и факта, че профилите на супер потребителите бяха допълнително ограничени и беше осигурено задължително обучение за повишаване на информационната сигурност в рамките на Органа;

31. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 29 април 2021 г. ([6]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([6]) Приети текстове, P9_TA(2021)0215.